

APROB

_____/ semnat / _____

__10__09__2020

Mihail COTOROBAI

Avocatul Poporului (Ombudsmanul)

RAPORT PRIVIND VIZITA PREVENTIVĂ INSPECTORATUL DE POLIȚIE RÎȘCANI

18 august 2020

Raportul a fost elaborat de,
angajații Oficiului Avocatului Poporului,

- Iurie DUBENCO, consultant principal, Direcția prevenirea torturii OAP
- Aladin LOZAN, consultant, Direcția prevenirea torturii OAP
- Diana MAZNIUC, analistă, Direcția prevenirea torturii
- Alexandru ZUBCO, șef, Direcția prevenirea torturii OAP

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

În conformitate cu dispozițiile paragrafului 8 din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului aprobat prin Legea nr.164/2015 și a art.24, al.2 din Legea cu privire la Avocatul Poporului nr.52/2014, la 18 august 2020 a fost efectuată o vizită preventivă la Inspectoratul de poliție RÎȘCANI (*în continuare IP Rîșcani*).

Scopul vizitei: Monitorizarea situației persoanelor reținute și aflate în custodia poliției în contextul elaborării Raportului tematic al Avocatului Poporului privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției¹

Alte vizite:

16.06.2010 (funcționarii Centrului pentru Drepturile Omului)

18.07.2017 Oficiul Avocatului Poporului, Secția prevenirea torturii

31.07.2018 Oficiul Avocatului Poporului, Direcția prevenirea torturii

Standarde de monitorizare:

- 1) Rezoluția CES nr.663 C (XXIV) din 31/07/1957 privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților;
- 2) Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2;
- 3) Rezoluția ONU nr.43/173 din 09/12/1988 privind Principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau închisoare;
- 4) Rezoluția ONU A/RES/57/199 din 18/12/2002 privind Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.
- 5) Rezoluția ONU 40/33 din 29/11/1985 privind Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing);
- 6) Recomandarea Rec (2006)13 a Comitetului de Miniștri al statelor-membre privind detenția provizorie, condițiile în care are loc aceasta, precum și aplicarea garanțiilor împotriva abuzului;
- 7) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) (articolul 3), protocoalele la CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 1987, precum și rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind situația din Republica Moldova;
- 8) Codul de executare / Statutul Executării pedepsei de către condamnați.;
- 9) Legea cu privire la poliție.

NOTĂ: Aspectele relatate în Raportul de vizită descriu exclusiv situația din ziua monitorizării!

B. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Inspectoratul de poliție Rîșcani se află în or. Rîșcani, str. Independenței 36. Instituția este condusă de comisarul-șef, Dl Anatolie REABOI. Echipa de vizită a discutat cu comisarul-șef, reprezentanții Secției urmărire penală, Secției detenție și escortă și feldcerul izolatorului.

IP dispune de izolator de detenție provizorie, renovat recent din fondurile europene și dat în exploatare conform Ordinului IGP nr.515 din 31 decembrie 2019.

¹ Această vizită de monitorizare a fost organizată în cadrul proiectului „Apărătorii împotriva torturii”, implementat de Oficiul Avocatului Poporului cu susținerea financiară a Uniunii Europene și Fundației Soros-Moldova.

Izolatorul de detenție provizorie este destinat pentru detenția persoanelor reținute pe un termen ce nu depășește 72 ore pentru adulți și 24 ore pentru minori. Pe durata pandemiei publice de COVID19 în izolator au fost plasate persoane cu statut de reținut, arestați și condamnați de până la 7 zile în scop de măsură de protecție. La momentul vizitei, în izolator era deținută o persoană de sex masculin din 14 august 2020 (4 zile).

Reprezentanții IP au menționat că întâmpină dificultăți în procesul de identificare a persoanelor fără adăpost sau străini fără acte. Acest proces implică efort suplimentar, fapt ce îngreunează activitatea de reținere. În practică, IP Rîșcani a reținut 2 persoane fără adăpost cu probleme de documentare. La fel, au afirmat că în izolator sunt primiți doar persoanele documentate.

C. COOPERAREA

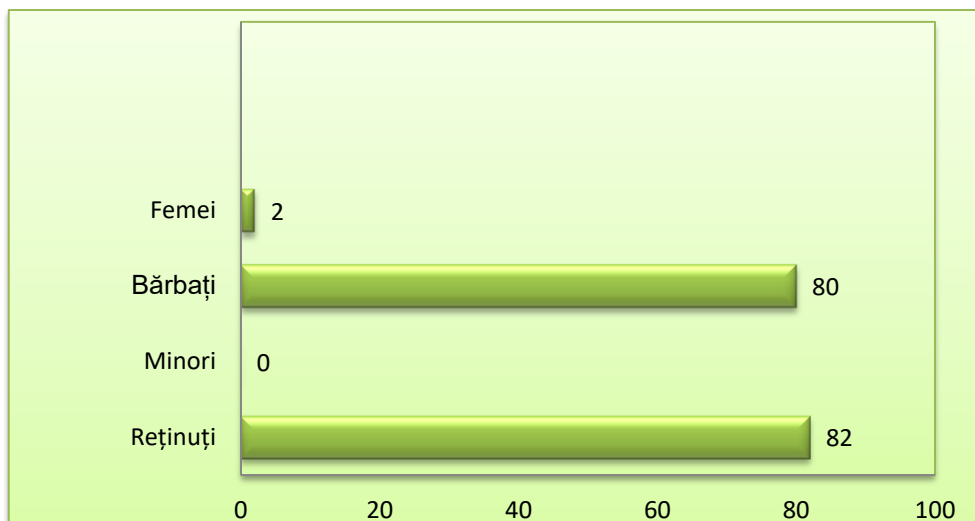
Angajații IP au manifestat deschidere spre cooperare și comunicare directă pe durata vizitei. Angajații OAP nu au avut restricții la accesul în instituție, la registrele de evidență a persoanelor reținute, biroul de anchetă, blocul sanitar, blocul alimentar, curtea de plimbări și spațiile de detenție. La fel, a fost asigurată confidențialitatea discuției cu persoana aflată în custodie. Au fost intervievați 10 angajați ai poliției (ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, polițiști ce participă la reținere) pe domeniul de monitorizare.

D. REALIZAREA GARANȚIILOR LA REȚINERE

D1. REȚINEREA PERSOANEI DE POLIȚIE:

Potrivit notei informative, IP Rîșcani în primul semestru al 2020 a reținut 82 de persoane conform art.166-167 CPP al R.Moldova (80 bărbați și 2 femei). Nici un minor nu a fost reținut.

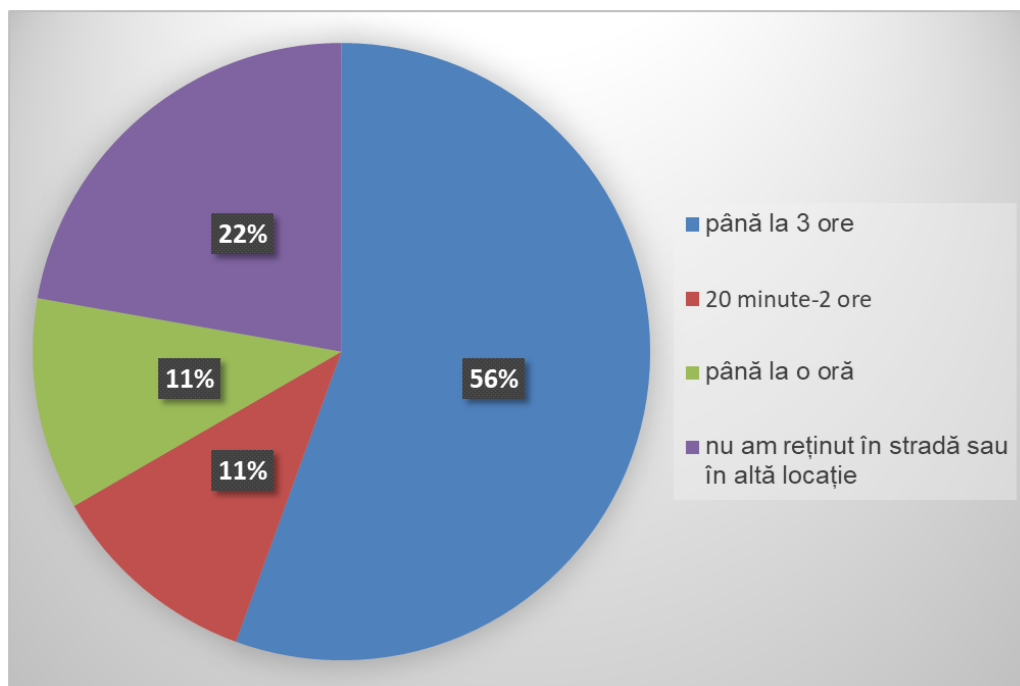
Indicii activității de reținere OUP al IP Rîșcani

Cazul C.R_ extras din interviu cu persoana reținută despre procesul reținerii: -

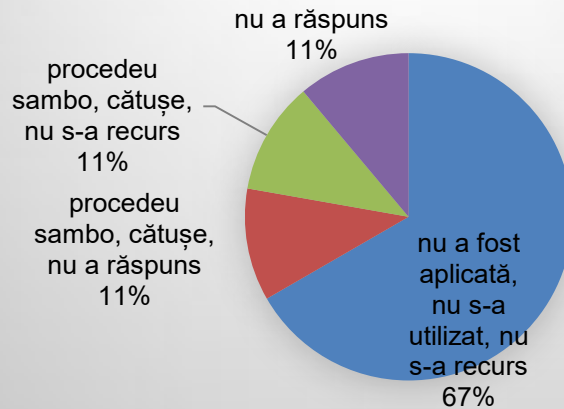
...Eu am venit la judecată cu jumate de oră mai înainte, la 12.30. Paznicul de la intrare mi-a spus să aștept afară pînă am să fiu chemat la ședință. Peste ceva timp am fost chemat de paznic să intru la ședință. Când am intrat în sală, ședința era finisată și acolo se afla numai judecătorul. Peste 2 minute a intrat și avocatul. Judecătorul i-a făcut observație avocatului... (De ce întârzii la ședință? Persoana este reținută!). La ieșire, judecătorul mi-a spus ... așteaptă aici lângă ușă că, amuș după tine o să vină. În decurs de 15 minute am fost adus la poliție documentat și închis. De la judecată, am mers pe jos în cătușe, însoțit de doi polițiști. În izolator m-au informat despre faptul că am arest pentru 1 an. Nu mi-au explicat nimic, mi-au dat o foaie. Nu am avut niciun contact cu avocatul timp de două ședințe. Ședința de judecată a avut loc la data de 14.08.2020 la orele 13.00. Aici stau de 4 zile. Urmează să stau închis încă 1 an de zile...

Potrivit chestionaților, angajații poliției rețin persoanele în temeiul legal. Durata deplasării persoanei de la locul reținerii până la sediul poliției nu depășește 3 ore. La fel, în decurs de 3 ore, are loc întocmirea procesului-verbal de reținere:

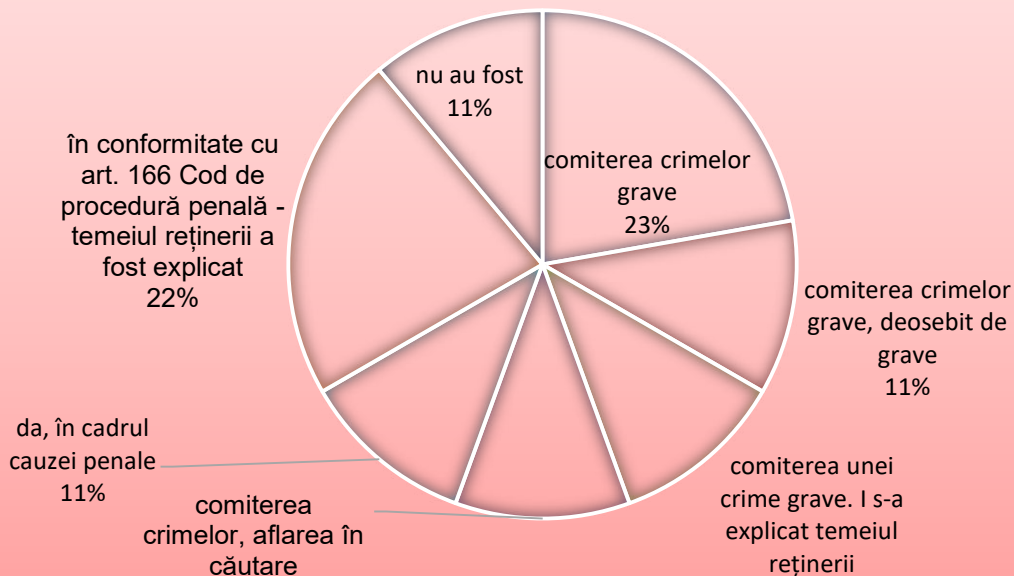
Majoritatea angajaților chestionați nu au recurs la aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și/ sau a armei de foc la reținerea persoanelor. Unii au comunicat că au aplicat cătușele, iar în calitate de metodă de aplicare a forței fizice aplică procedeul „sambo”:

Aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc:

Persoanele au fost reținute în cadrul cauzelor penale, pentru comiterea crimelor grave, deosebit de grave sau aflate în căutare. În toate situațiile, ofițerii au informat reținuții despre temeiul reținerii:

Motivele reținerii. Informarea despre reținere:

D2. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMARE ÎN CADRUL REȚINERII:

Codul de procedură penală în art. 11 (5), art. 64 (2) (2), art. 66 (2) (2) și art. 167 (1) prevede dreptul persoanei bănuite/invinuite de a primi imediat informații cu privire la drepturile de care dispune, într-o limbă pe care o înțelege.

Prevederi similare se conțin în art. 25 alin (5) pct. (10) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului (nr.320 din 27.12.2012).

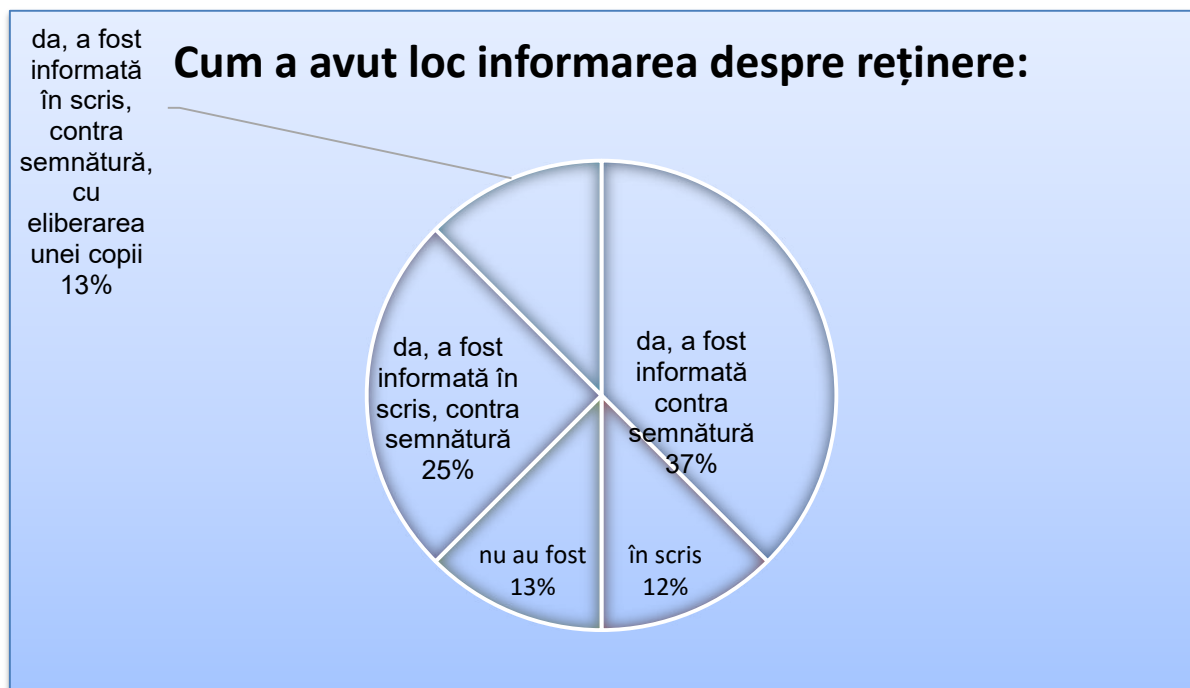
Codul de Procedură Penală conține prevederi generale cu privire la modul în care este informată persoana reținută privind drepturile sale, stabilind că această informație trebuie să cuprindă drepturile de care dispune persoana reținută, în conformitate cu art. 64 CPP, inclusiv dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, de a da explicații care se includ în procesul-verbal, de a beneficia de asistența unui apărător și de a face declarații în prezența acestuia.

Organul de urmărire penală îi asigură bănuitului posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele care nu sânt interzise de lege și aduce la cunoștință fără întârzieri persoanei reținute drepturile și obligațiile prevăzute de art. 64 din Codul de procedură penală.

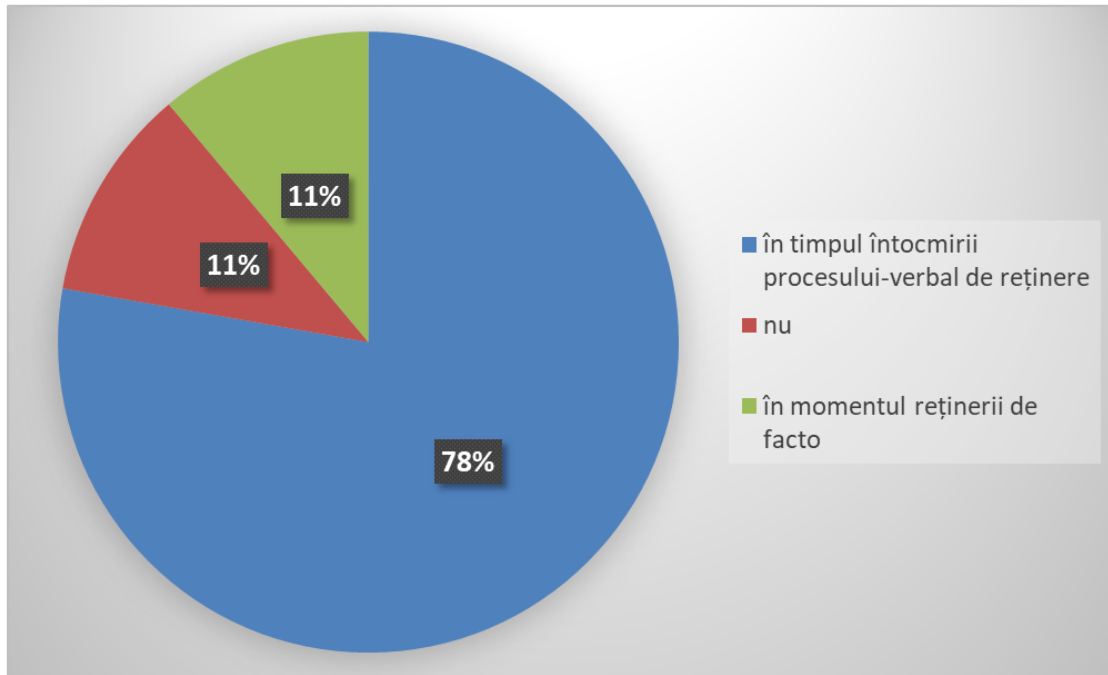
Cazul C.R_extras din interviu cu persoana reținută despre procesul reținerii:

*Potrivit chestionarului îndeplinit și discuției cu persoana reținută C.R., reiese că persoana a fost reținută în sala de judecată. Despre faptul aplicării arestului de un an de zile a aflat în Izolatorul de detenție provizorie, fiind informat de către **santinelă**. În timpul întocmirii procesului verbal de reținere nu au fost explicate drepturile și obligațiile la etapa reținerii, dar a fost înmănată o listă cu drepturi și obligații.*

Totuși, majoritatea chestionaților au menționat că informarea despre reținere are loc în scris, contra semnătură:

Informarea despre reținere are loc în timpul întocmirii procesului-verbal de reținere la sediul poliției au susținut 78% din chestionați și doar 11% au menționat că această acțiune are loc la reținerea de facto:

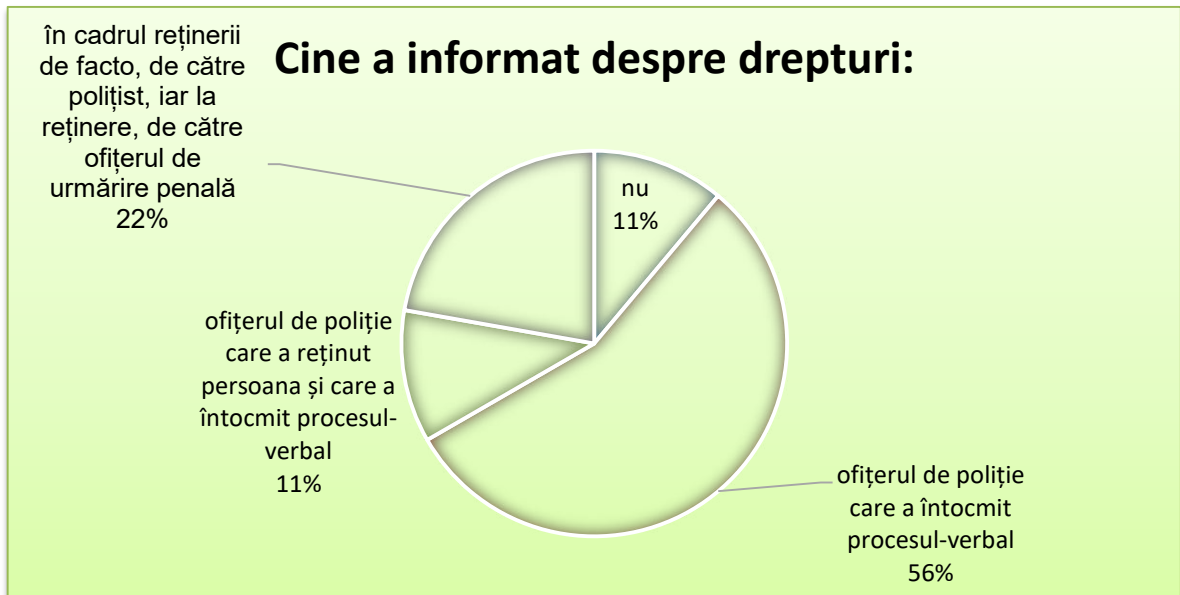

Menționăm că, se relevă întârzieri în partea ce ține de informarea persoanei. O asemenea acțiune urmează a fi efectuată din momentul reținerii *de facto*, în special pentru a se asigura că persoana reținută urmărește conduita exponenților autorității, poate distinge un gest admisibil restrictiv de unul abuziv.

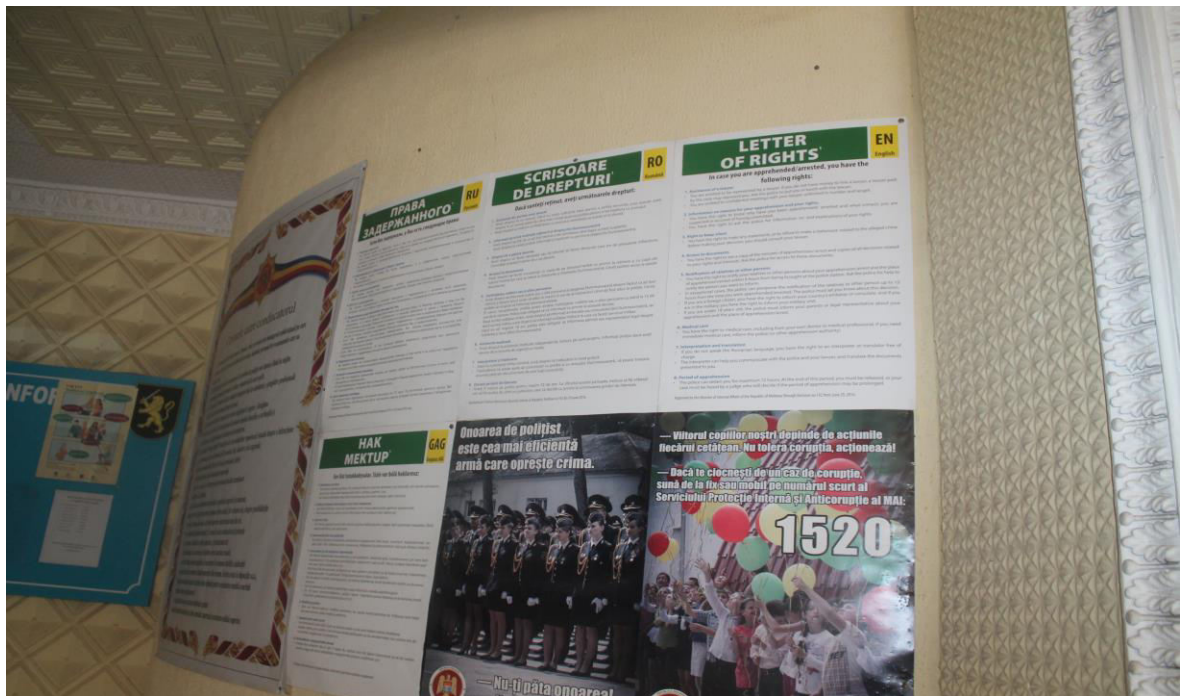
Indicatorul „la sediul poliției” este unul îngrijorător. Or, tergiversarea informării persoanei reținute în privința existenței drepturilor aflate la îndemână, înseamnă o neglijare a garanțiilor consacrate în legislația procesual penală și o posibilă încălcare în lanț a altor drepturi sau o îndeplinire formală a îndatoririi de creare a „consimțământului conștient”. Scopul unui asemenea principiu nu devine expresia de suprafață, ci posibilitatea efectivă de exercitare, de evaluare în ce mod derulează procesul reținerii și dacă, în interiorul acestora, ofițerii de poliție acționează echilibrat, urmărind un scop legitim.

La întrebarea, cine din actorii implicați la reținere informează persoana despre drepturile și obligațiile procesuale, 56% au susținut că ofițerul de poliție care întocmește procesul-verbal de reținere; 22% au menținut că polițistul care o reține nemijlocit și în același timp și ofițerul de urmărire penală (metoda dublă) și 11% au afirmat că informarea este realizată de ofițerul care reține.

La fel, aceștia au afirmat că explică drepturile, și doar 22% au relevat că explică individual esența fiecărui drept în parte:

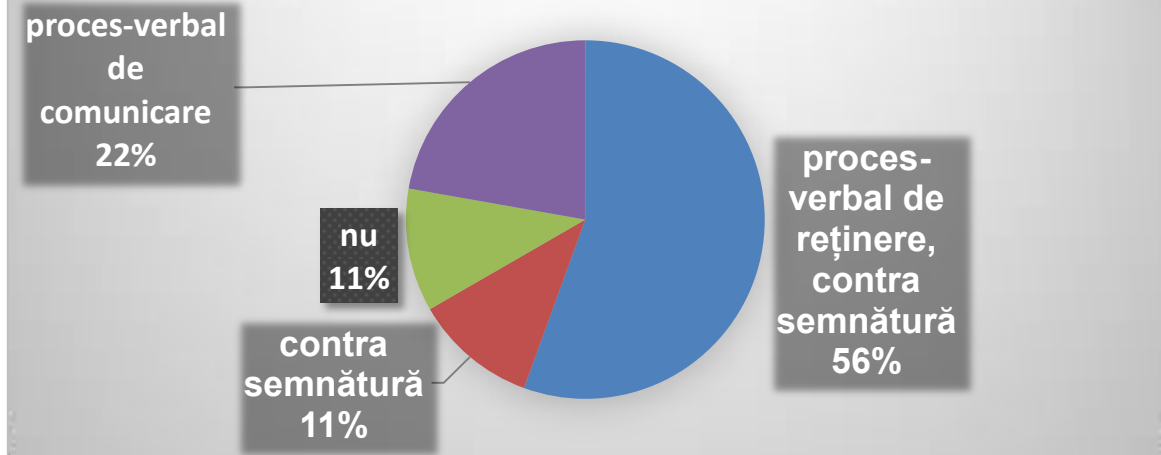

La intrarea în sediul poliției, sunt afișate *Scrisorile de drepturi* în limba română, engleză, rusă și găgăuză:

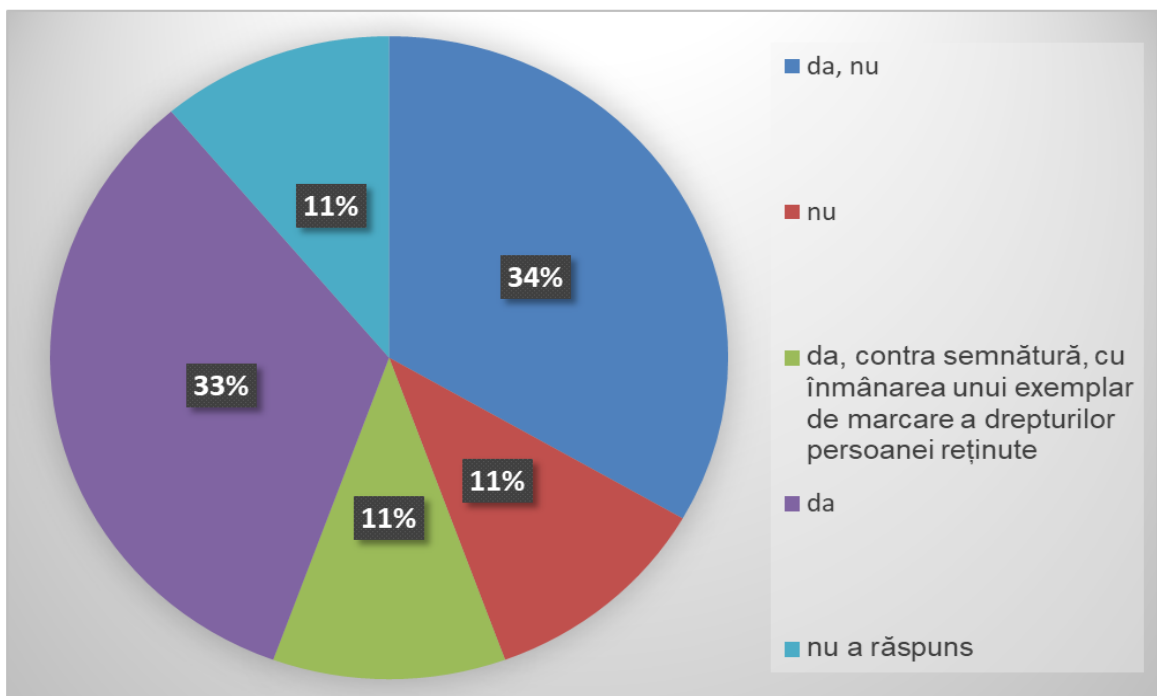

Majoritatea angajaților chestionați au susținut că reținuții au însușit drepturile și obligațiunile lor procesuale explicate la etapa reținerii, însăși prin faptul că aceștia au făcut cunoștință cu procesul-verbal de reținere, contra semnătură:

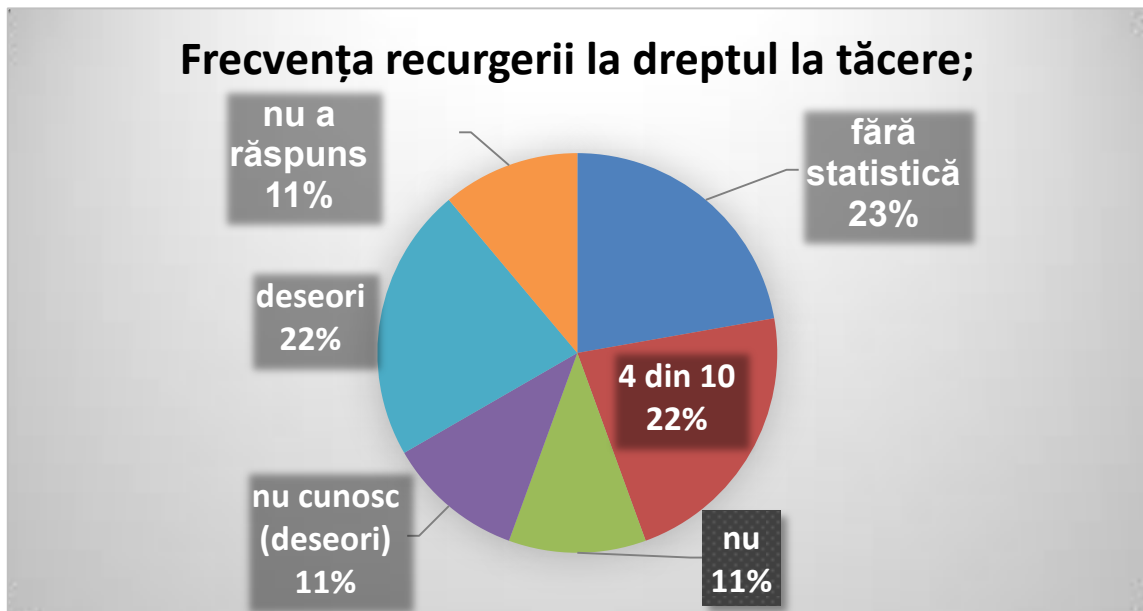
Asigurarea faptului că reținutul a însușit drepturile și obligațiile sale procesuale:

Practic, majoritatea angajaților au susținut că au explicat reținuților despre dreptul de a păstra tăcerea și s-au convins că primii au însușit esența acestui drept prin faptul semnării procesului-verbal de reținere și remiterea unui exemplar acestuia:

Reținuții recurg deseori (sau 4 din 10) la dreptul de a tăcea. Unii chestionați au susținut că nu este menținută o asemenea statistică și că reținuții nu recurg la acest drept:

D3. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMAREA RUDELOR DESPRE REȚINERE:

Potrivit chestionaților, rudele/ apropiații sunt informați cu privire la reținere conform art.173 (alin. 1) din Codul de procedură penală al R. Moldova. Informarea este efectuată telefonic de către ofițerul de serviciu sau ofițerul de urmărire penală și nu este realizată, dacă nu sunt cunoscute datele de contact (34% din chestionați).

Cazul C.R_ extras din interviu cu persoana reținută despre procesul reținerii:

Potrivit chestionarului și discuției cu persoana reținută acesta a menționat că nu a informat rudele despre locul aflării lui și nimeni nu i-a comunicat că are acest drept. Responsabilul pe IDP a comunicat că a fost informată mama acestuia prin intermediul inspectorului de sector pe motiv că arestatul nu are telefon la domiciliu. Potrivit registrului de notificare a terțelor cu privire la reținere există însemnări precum că a fost înștiințată bunică despre reținerea lui C.R. iar în procesul verbal de reținere sunt însemnări că a fost informată mama persoanei reținute.

D4. ASIGURAREA DREPTULUI LA AVOCAT:

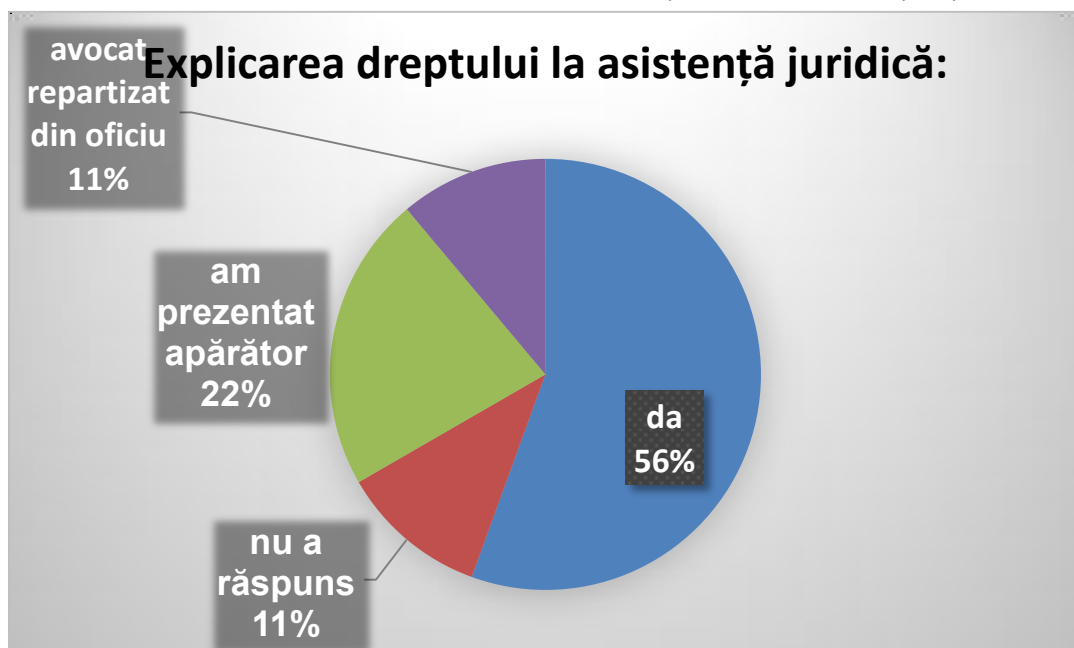
Potrivit șefului IP colaborarea cu avocații din cadrul Sistemului Național de Asistență Juridică Garantată de Stat este bună. În regiune activează 5 avocați. Aceștia se prezintă ori de câte ori este necesar, în cel mult 30 min. La fel, există o conlucrare bună cu procurorii. Reținuților li se oferă dreptul de a avea întâlniri cu avocatul în condiții de confidențialitate în birourile ofițerilor de urmărire penală, au afirmat reprezentanții IP Rîșcani.

La fel, avocații beneficiază de întâlniri cu clienții săi în biroul din izolator. Aparent, biroul din izolator, asigură confidențialitatea discuțiilor cu persoanele arestate. La momentul vizitei, nu aveau loc audiențe cu avocații. **Deși, în izolator există Registrul de evidență a întâlnirilor/ vizitelor**

și a transmiterii pachetelor cu haine de sezon în IDP, acesta nu are careva însemnări². Așadar, a fost imposibil de verificat veridicitatea comunicărilor reprezentanților IP cu privire la realizarea întrevederilor cu avocații în biroul de întrevederi al IDP.

Avocatul Poporului amintește IP Rîșcani despre necesitatea asigurării completării Registrului de întrevederi, care au loc în incinta IDP, or necompletarea acestor date, relevă la încălcarea dreptului la întrevederi/ vizite (având în vedere și durata de peste 72 ore de aflare a reținutului în IDP pe durata pandemiei publice).

Majoritatea chestionaților au reiterat că explică reținuților despre dreptul la asistență juridică, iar unii au adăugat că aceasta are loc prin „repartizarea” avocaților de serviciu reținuților:

Aici, urmează a se preciza orice persoană reținută este liberă în a-și desemna reprezentantul convențional, iar dreptul la asistență juridică nu înseamnă „prezentarea apărătorului”.

Cazul C.R_extras din interviu cu persoana reținută despre procesul reținerii:

..Atât în cadrul ședințelor, cât și în afara acestora nu am avut nici un contact cu avocatul din oficiu. Mai mult, la ultima ședință de judecată, acesta s-a prezentat la sfârșitul ședinței. Judecătorul i-a făcut pe faptul întârzierii. La fel, lipsește semnătură avocatului în procesul-verbal de reținere!!! Avocatul Poporului este de opinie că reținerea lui C.R a fost ilegală, iar activitatea apărătorului desemnat - necalificată!

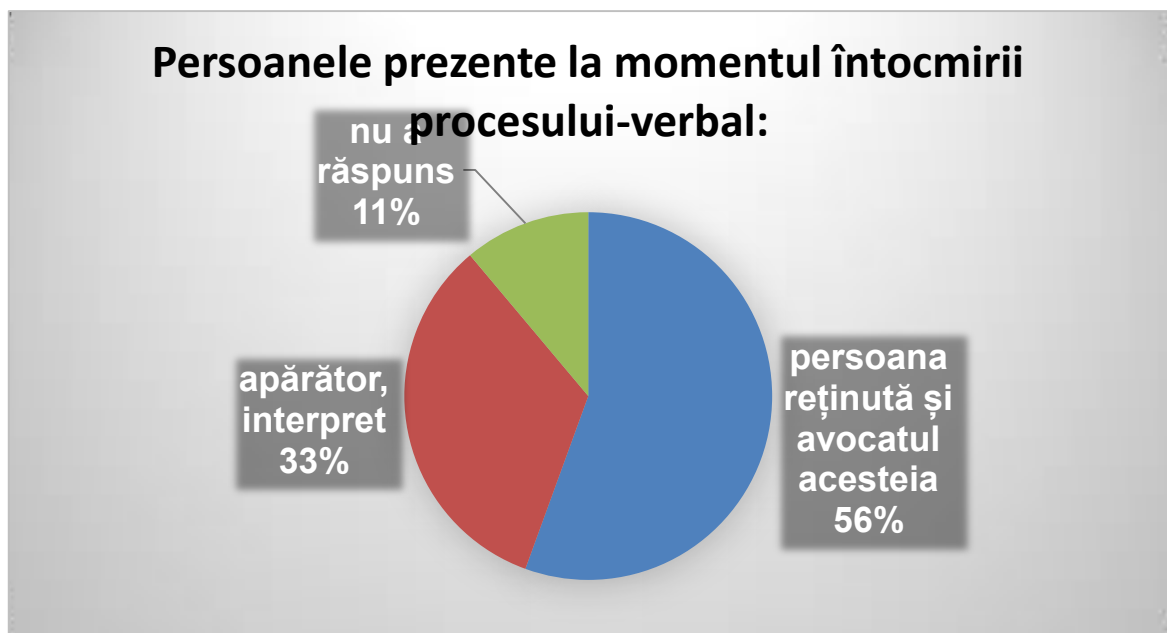
Angajații chestionați au menționat că avocații discută inițial cu clienții în mod confidențial, fie fac cunoștință cu materialele cauzei sau de la caz, la caz. Comportamentul avocaților în IP este corespunzător, respectabil și diferit, au răspuns chestionații.

² Suport probatoriu: fotografii din IDP

La întrebarea dacă avocații sau reținuții formulează obiecții la reținere, chestionații au menționat că acestea se includ în procesul-verbal la rubrica „mențiuni”, fie se acționează diferit:

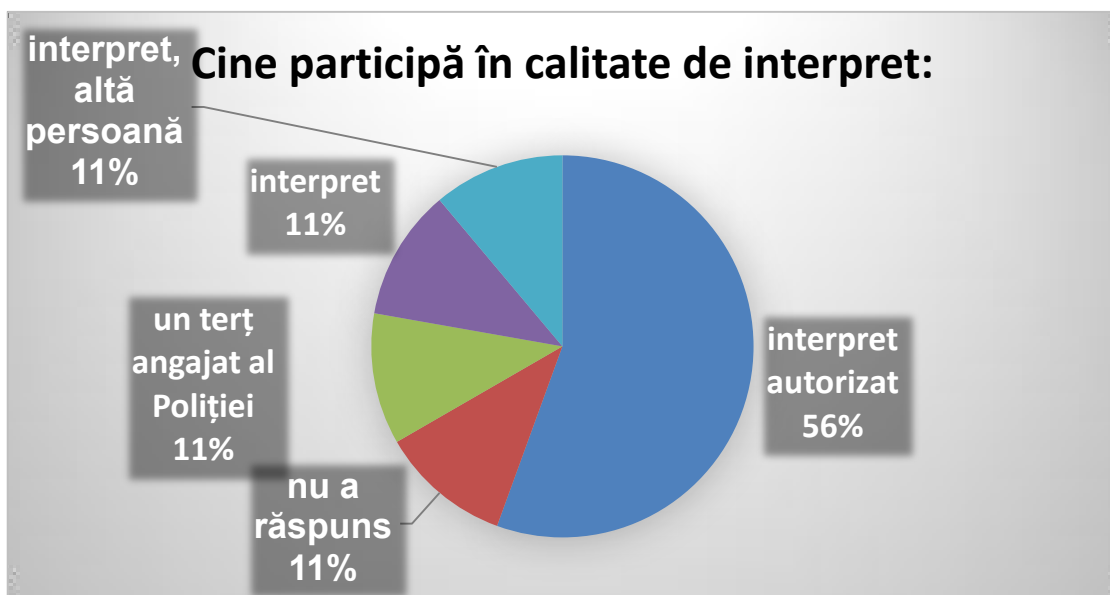
Cât privește menționarea unei liste a persoanelor prezente la momentul întocmirii procesului-verbal, 56% din chestionați au susținut că participă persoana reținută și avocatul acesteia, alți 33% au notat că apărătorul și interpretul și restul nu au răspuns:

D5. ASIGURAREA DREPTULUI LA INTERPRET/ TRADUCĂTOR LA REȚINERE:

În cadrul statelor inspectoratului există funcția de traducător-interpret. Traducătorul care efectuează traducerea în/din limba rusă este angajat pe 0,5 salariu. Nu există traducător de limbi străine. Însă, s-a menționat că reținuți străini sau persoane cu dizabilități intelectuale nu au fost reținute.

Polițiștii înțeleg că persoana reținută are nevoie de interpret prin dialog sau atunci când este întrebată. În 56% de cazuri, aceștia solicită asistența unui interpret autorizat, un interpret, un terț angajat al poliției sau o altă persoană. Acesta se prezintă imediat sau în cca 15 min:

Angajații chestionați recunosc că calitatea interpretării în mare parte este bună sau medie, chiar dacă acesta este un coleg de breaslă.

În opinia echipei de vizită, recunoașterea faptului că interpretarea este de-o calitate medie înseamnă și defectuoșitatea acesteia, admisă prin antrenarea unor subiecți insuficient pregătiți, dată fiind lipsa resursei umane calificate, de exemplu. Un asemenea viciu atentează inclusiv la existența acțiunii procesuale desfășurate. Capacitatea de a înțelege, trasă prin intermediere prezintă un deziderat puternic, de care urmează a se ține cont la realizarea tuturor acțiunilor procesual penale.

Referitor la actele procesuale traduse sau înmânate persoanei reținute, 56% din chestionați nu au răspuns, alți 22% au susținut că nu se înmânează nici un act și restul au menționat că actele procesuale sunt traduse verbal în limba rusă. **Aici, amintim că persoanei reținute urmează a i se transmite copiile tuturor materialelor cauzei în limba pe care o posedă sau o înțelege și nu doar a se recurge la un simplu dialog.**

D6. DURATA PRIVĂRII DE LIBERTATE:

Durata privării de libertate nu depășește 72 ore. Totuși, în perioada pandemiei publice, durata aflării persoanei reținute în izolator a fost extinsă **de până la 7 zile**. Nu au fost admise întreveneri cu rudele, nici o persoană străină nu a putut să intre în izolator pe perioada pandemiei, au menționat reprezentanții Serviciului detenție și escortă.

Potrivit chestionaților, persoanele reținute sunt plasate imediat în izolator, fie în decurs de 3 ore, după ce are loc întocmirea procesului-verbal de reținere.

D7. ASIGURAREA DREPTURILOR MINORILOR LA REȚINERE:

Comisarul-șef a menționat că IP dispune de o cameră pentru audierea minorilor. Echipa nu a vizitat acest spațiu. Camere pentru audierea minorilor există la judecătoria Glodeni și Drochia. Minorii sunt reținuți doar în cazuri de crime grave, de rezonanță sau cu vătămări. La începutul lunii august au fost reținuți 2 minori. Psihologul IP nu participă la acțiunile procesuale privind minorii.

D8. ASIGURAREA DREPTULUI LA EXAMINARE MEDICALĂ LA REȚINERE:

Asistența medicală a deținuților este asigurată ori de câte ori este necesar. Izolatorul dispune de un cabinet medical, și un felcer angajat pe 0,5 salariu, care activează la IMSP Rîșcani în calitate de asistent psihiatru (funcția de psihiatru raional este vacantă). În cazul crizelor de sănătate la deținuți, felcerul sau angajații poliției solicită serviciul medical de urgență (112). Reținuții sunt examinați de către felcer atât la intrare, cât și la ieșire din izolatorul de detenție provizorie.

Menționăm că potrivit normelor Comitetului European pentru prevenirea torturii, examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuți de existența unor boli infecțioase sau contagioase; a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut (*SMR*, Regula 24).

Potrivit **Registrului de evidență a fișelor medicale**, examinării medicale/ primul ajutor medical și a solicitării asistenței medicale persoanelor reținute/deținute în IDP - au fost examinate 206 persoane de la începutul anului până la momentul vizitei. În registru sunt înscrise doar numele și familia persoanelor reținute. La unele persoane există însemnări despre data și ora reținerii, însă nu la toate. Celelalte rubrici ale registrului ce țin de simptome, cauza adresării la medic, asistența acordată sau medicamentul administrat, numărul de medicamente, ora chemării nu sunt completate. Registrul este completat formal și nu corespunde cerințelor prevăzute de legislație.

Angajații chestionați au menționat că examinarea stării medicale a persoanei reținute are loc în incinta izolatorului. La procesul de examinare medicală asistă medicul și persoana reținută cu respectarea principiului de gen și angajatul IDP. Examinarea ar avea loc în timp de 10-15 min, au susținut intervievații.

E. CONDIȚIILE DE DETENȚIE

Izolatorul a fost renovat dat în exploatare conform Ordinului IGP nr.515 din 31 decembrie 2019. În izolator sunt plasate persoanele reținute de IP Rîșcani, IP Drochia și IP Glodeni. Ultimele două inspectorate au sistat activitatea izolatoarele, ca fiind necorespunzătoare detenției preventive.

Izolatorul dispune de 5 celule, biroul medicului, curtea de plimbare, cameră de anchetă, punct de distribuție alimentară. Capacitatea de detenție este de 10 persoane. Șeful IP inspectează săptămânal situația din izolator, ceea ce este de apreciat.

E1. Condiții materiale în celulele funcționale:

- ✓ Celulele dispun de veceu și lavoar, baie- grup sanitar.
- ✓ Ferestrele celulelor sunt de dimensiuni acceptabile.
- ✓ Celulele dispun de lumină artificială;
- ✓ Lenjeria de pat saltele și plapume curate;
- ✓ Aerisirea artificială este funcțională;
- ✓ Celulele sunt asigurate cu încălzire centralizată pe timp de iarnă.

Foto_OAP_IP Rîșcani_celulă_IDP_31.07.2018

Foto_OAP_IP Rîșcani_celulă_IDP_18.08.2020

E2. Alimentația reținuților

În privința alimentației persoanelor plasate în izolator, administrația izolatorului a afirmat existența unui contract de prestări servicii cu o companie ce furnizează servicii de alimentare a persoanelor de 3 ori pe zi. Persoana responsabilă, face comandă către agentul economic cu privire la numărul de porții în conformitate cu prevederile HG 609/2006. Un angajat al Serviciului detenție și escortă ridică produsele livrate de la prestatorul de servicii alimentare.

Foto_OAP_IP Rîșcani _odaia de repartizare a hranei_IDP_18.08.2020

E3. Curtea de plimbare

Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_31.07.2018

Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_18.08.2020

Potrivit art.215 din Codul de Executare, condițiile de deținere a căruia, în virtutea regimului sau a sancțiunii disciplinare aplicate, limitează aflarea lui la aer liber, i se acordă o plimbare zilnică cu o durată de cel puțin o oră. Astfel Izolatorul dispune de o curte special amenajată pentru plimbările zilnice ale deținuților. Potrivit însemnărilor efectuate în **Registrul de scoatere din cameră/celulă și a plimbării la aer liber** precum și discuțiilor cu responsabilul pe IDP și persoana reținută, constatăm că, persoanele fumătoare sunt scoase la plimbare câte 10 min, de mai multe ori pe zi pentru a evita fumatul în celule.

E4. Biroul medical

Izolatorul dispune de 2 cabinete medicale amenajate. Birourile reprezintă două odăi dotate cu mobilier și minimul necesar pentru examinarea medicală și acordarea asistenței medicale primare și păstrarea a medicamentelor. Biroul nu dispune de safeu special pentru păstrarea medicamentelor.

Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_31.07.2018

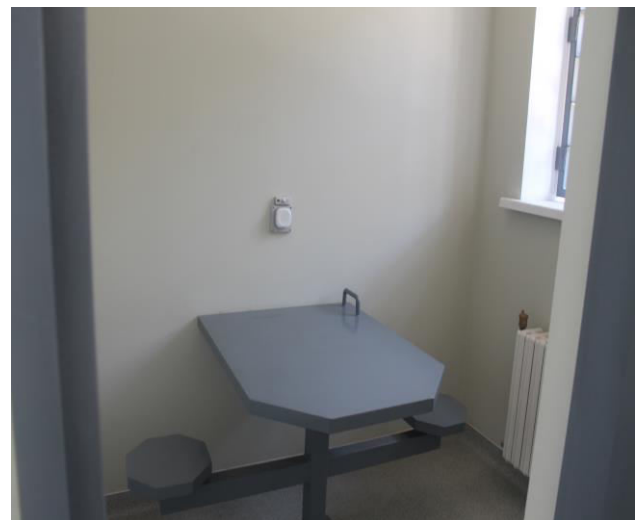
Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_18.08.2020

E5. Biroul de audiență:

Biroul de audiență este dotat cu o masă, scaune. Din spusele responsabilului pe IDP acțiunile de audiere a persoanelor reținute precum și întâlnirea cu avocații se efectuează în acest birou, dar uneori acțiunile de audiere se petrec și în birourile Ofițerilor de urmărire penală.

Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_31.07.2018

Foto_OAP_IP Rîșcani_IDP_18.08.2020

F. ESCORTAREA ȘI TRANSPORTAREA REȚINUȚILOR:

IP Rîșcani este asigurat cu 1 mijloc de transport standardizat pentru etaparea persoanelor reținute. Anterior persoanele reținute erau etapate cu un automobil reutilizat. Serviciul detenție și escortă transportă zilnic sau la necesitate deținuții în/din IDP la Penitenciarul 11 Bălți, cu automobilul de

serviciu de model Ford Tranzit. În primul semestru 2020, serviciul detenție și escortă al IP Rîșcani au etapat în total 209 persoane. Din numărul total de persoane etapate -129 persoane au fost etapate la ședințele de judecată, 10 persoane etapate la procuratură, 7 persoane etapate către organul de urmărire penală, 63 persoane etapate la Penitenciarul 11 Bălți.

G. INCIDENTE/ABUZURI/ RELE TRATAMENTE

În perioada vizitei, plângeri referitor la abuzuri / tratament inuman și sau degradant din partea angajaților izolatorului nu au parvenit. Potrivit angajaților, incidente sau violențe între deținuți nu au fost înregistrate. Însă, în **Registrul de evidență a recepționărilor și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant**, datat cu 21 octombrie 2014 există o singură mențiune despre un pretins caz de maltratare de un colaborat al poliției la 21 ianuarie 2020, înregistrat în R2 cu nr.248.

H. CONSTATĂRI/ RECOMANDĂRI:

- A. Renovarea izolatorului și redeschiderea acestuia este binevenită în contextul asigurării garanțiilor fundamentale împotriva torturii și altor forme de rele tratamente;
- B. Condițiile materiale din izolator de detenție sunt conforme standardelor minime de detenție;
- C. De jure, angajații poliției chestionați susțin că respectă prevederile legale cu privire la reținere și asigurarea drepturilor fundamentale la reținere;
- D. **A se asigura că persoanei reținute i se transmit copiile tuturor materialelor cauzei în limba pe care o posedă sau o înțelege și nu doar se recurge la un simplu dialog verbal;**
- E. **Avocatul Poporului amintește IP Rîșcani despre necesitatea asigurării completării Registrului de întrevederi, care au loc în incinta IDP, or necompletarea acestor date, relevă la încălcarea dreptului la întrevederi/ vizite (având în vedere și durata de peste 72 ore de aflare a reținutului în IDP pe durata pandemiei publice).**
- F. **A ajusta Registrul de evidență a recepționărilor și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant conform modelului standardizat;**
- G. **A asigura biroul medical cu safeu special pentru păstrarea medicamentelor.**
- H. Completarea formală și incompletă a registrului de evidență a fișelor medicale, examinării medicale/ primul ajutor medical și a solicitării asistenței medicale persoanelor reținute/deținute în IDP îngrijorează referitor la realizarea de facto a acesteia. A asigura că Registrul respectiv este completat corect, cu menționarea datelor necesare;
- I. Reiterăm că examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuiți de existența unor boli infecțioase sau contagioase; a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut;
- J. A se asigura că feldcerul izolatorului îndeplinește fișele de examinare la fiecare deținut plasat sau scos din celulă, inclusiv registrul de evidență a stării sanitare și a dezinfectărilor în IDP, registrul de evidență a maladiilor infecțioase în IDP și registrul de evidență a

---

cazurilor de aplicare a leziunilor corporale/ traumatisme/ automutilări, declararea grevei foamei în IDP.

Urmare, a constatărilor în perioada vizitei, conducându-ne de prevederile art.24 a Legii nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul):

PROPUNEM:

- 1) A lua act de constatările și concluziile Raportului de vizită la IP Rîșcani din 18/08/2020;
- 2) A plasa raportul pe site pentru informare și remiterea acestuia către IGP și IP Rîșcani;
- 3) A include constatările respective în Raportul tematic al Avocatului Poporului privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției.

Executor:

Iurie DUBENCO,

Consultant principal, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,

șef Direcție, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /